Prima instanţă: Judecătoria Soroca sediul central (judecător D. Brașoveanu)
Dosarul nr. 2a-394/24 (nr. 2-22150894-03-2a-17042024)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E

26 noiembrie 2024 **mun. Bălţi**

În componența:
Preşedintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecătorii Natalia Chircu, Dumitru Corolevschi
Grefier Cristina Țurcanu

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de SA"RED-Nord" și apelul incident formulat de Ghitlan Nicolae,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ghitlan Nicolae către S.A."Red-Nord", intervenient accesoriu Chistol Dumitru privind anularea ordinelor de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă,

împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca sediul central din 26.10.2023,-

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 12.10.2022 Ghitlan Nicolae s-a adresat Judecătoriei Soroca sediul central cu cerere de chemare în judecată către SA„RED-Nord", intervenient accesoriu Chistol Dumitru privind anularea ordinelor de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că prin ordinul nr.554-c din 01.08.2022, emis de către Directorul General al S.A."RED-Nord" „cu privire la concedierea disciplinară a salariatului în temeiul art.86 alin.(l) lit.g) din Codul muncii" s-a dispus: a desface din data de 1 august 2022 contractul individual de muncă cu dl Nicolae Ghitlan (nr.matricol 5932), şef al Oficiului raional Soroca al SA."RED-Nord", în legătură cu încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, conform prevederi 86 alin.(l) lit. g) din Codul muncii al R.M. A aduce la cunoștința dlui Nicolae Ghitlan Ordinul de concediere disciplinară în temeiul art.86 alin.(l) lit. g) din Codul muncii al R.M., sub semnătură, în conformitate cu prevederile art.210 alin.(2) din Codul

muncii. Concediul de odihnă anual nefolosit de la 01.04.2022, reieșind din 35 zile calendaristice. Executarea prezentului Ordin se pune în sarcina dnei *****, şefă al Serviciului personal. Prezentul Ordin de sancționare poate fi contestat de salariat în instanța de judecată în conformitate cu prevederile art.355 din Codul muncii al R.M., în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Indică că în motivarea ordinului s-a reținut faptul, că la data de 02.06.2022 pe numele directorului general al Societății a fost depus procesul-verbal privind rezultatele activității Comisiei de anchetă de serviciu, constituită prin Ordinul nr.83-I din 23.05.2022, prin care s-au cercetat cazurile de conectare ilegală la rețeaua de distribuție, admise de către salariații Oficiului raional Soroca.

Explică că la 25.04.2019, S.A.„RED-Nord” şi S.R.L.„Bravos-Conect” au semnat contractul cu privire la prestarea serviciilor de suspendare pe piloni a cablurilor. Contrar angajamentelor asumate prin încheierea contractului, S.R.L.„Bravos-Conect” nu şi-a executat sistematic obligațiile de plată, astfel încât S.A. „RED-Nord” a depus câteva cereri de chemare în judecată privind încasarea datoriilor. La moment, titlurile executorii privind încasarea datoriei de 88 939,30 lei au fost prezentate executorului judecătoresc spre executare silită.

La 12.04.2019, personalul Oficiului raional Soroca al S.A.„RED-Nord”, în prezența inspectorului de sector, au efectuat verificarea echipamentului ce aparține S.R.L.„Bravos-Conect”, amplasat pe rețelele electrice aflate în gestiunea Oficiului raional Soroca constatându-se faptul conectării samavolnice a receptoarelor electrice (amplificatoare) ce aparţin S.R.L.„Bravos-Conect” direct la reţeaua electrică de distribuție a S.A. „RED-Nord” în următoarele localităţi din raionul Soroca: s.Zastînca; s.Voloviţa, s.Alexandru cel Bun, s. Hristici şi s.Ocolina.

Urmare acestei constatări, au fost întocmite Actele nr. 000001, 000002 şi 000003 de depistare a conectării samavolnice a receptoarelor electrice la reţeaua electrică de distribuție, care a dus la neînregistrarea cantității de energie electrică consumată. În baza actelor respective, Oficiul raional Soroca a efectuat calculul cantităţii de energie electrică consumată de S.R.L.„Bravos-Conect”, suma constituind 208 005,92 lei. S.R.L.„Bravos-Conect” a refuzat să achite consumul fraudulos, drept urmare S.A. „RED- Nord” a depus la Judecătoria Soroca o cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei respective. La moment, cauza civilă se află în examinare la Judecătoria Soroca, judecător Dinu Braşoveanu, dosar nr.2-20145754-46-2c-l9112020. Până la data efectuării anchetei de serviciu, receptoarele electrice (amplificatoarele) ce aparțin S.R.L.„Bravos-Conect” erau conectate samavolnic la rețeaua electrică de distribuție a S.A. „RED-Nord”, fără achitarea consumului de energie electrică.

La 16 mai 2022, şeful SEEE A. Mazur a primit indicația de la directorul general de a se deplasa în Oficiul raional Soroca, pentru verificarea informației cu privire la conectarea samavolnică a receptoarelor electrice (amplificatoare) ce aparţin S.R.L. „Bravos-Conect" direct la rețeaua electrică de distribuție a S.A.„RED-Nord". La 17 mai 2022, deplasându-se în Oficiul raional Soroca, şeful SEEE a stabilit cazuri de reconectare a instalațiilor de amplificare TV (televiziune) a SRL „Bravos-Conect". În aprilie 2019, instalațiile de a amplificare TV conectate ilegal de către SRL „Bravos- Conect" au fost deconectate şi o parte din ele au fost demontate cu stocarea la depozitul Oficiului raional Soroca.

Prin scrisoarea cu nr.117 din 28.03.2019 conducerea Oficiului raional Soroca a informat despre aceasta Inspectoratul de Poliţie Soroca.

Prin adresarea cu nr.1156 din 30.09.2020 personalul Oficiului raional Soroca a înștiințat SRL „Bravos-Conect" despre inventarierea cablurilor de televiziune şi altor obiecte în baza contractului nr. 311 din 25.04.2019. În rezultatul inventarierii s-a depistat conectarea repetată ilegală a instalațiilor de amplificare TV pe 37 de adrese, s-a întocmit Proces-verbal nr.4 din 01.10.2020; nr.5 din 01.10.2020; nr.6 din 02.10.2020. Din Notele informative ale maiștrilor de sector LEA ***** reiese că s-au deconectat instalațiile de amplificare TV conectate ilegal de către SRL „Bravos-Conect".

La 21.10.2021 personalul Oficiului raional Soroca a înștiințat SRL„Bravo Conect" despre inventarierea cablurilor de televiziune şi altor obiecte în baza contractului nr.311 din 25.04.2019. În rezultatul inventarierii, s-a depistat conectarea repetată ilegală a instalațiilor de amplificare TV pe 36 de adrese, s-a întocmit Proces-verbal nr.8 dar, însă procedura de constatare şi documentare nu a fost finalizată până la sfârşit cu constatarea prejudiciului cauzat şi adresarea în instanța de judecată. Din Notele informative ale maiștrilor de sector LEA ***** reiese că s-au deconectat instalațiile de amplificare TV conectate ilegal de către SRL „Bravos-Conect".

Prin adresarea cu nr.179 din 15.03.2022 personalul Oficiului raional Soroca a înștiințat SRL„Bravos-Conect" despre inventarierea cablurilor de televiziune şi altor obiecte în baza contractului nr. 311 din 25.04.2019. În perioada 18-24 mai 2022 au fost verificate şi depistate conectate repetat 36 locuri a instalațiilor de amplificare TV SRL„Bravos-Conect", fiind deconectate toate locurile de consum neautorizat, cu întocmirea Actelor de constatare. Privitor la cazul dat, şeful OR Soroca Nicolae Ghitlan a depus o explicație în care a menționat demersurile şi acțiunile întreprinse pe parcursul anului 2019, dar nu indică concret ce s-a întreprins după aceasta până în prezent cu rezultate finalizate şi eficiente. Astfel, prin inacțiune, salariatul Nicolae Ghitlan, a încălcat obligațiunile de serviciu incluse în pct.8.2., 8.26., 8.28., 8.29., 10.2., 11.4 din Fişa de post a șefului de Oficiu, pct.104, subpct.l 1, pct.139 din Regulamentul ANRE

privind racordarea la rețelele electrice şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuție a energiei electrice nr. 168/2019 din 31.05.2019.

Cu ordinul respectiv nu este de acord, consideră că acesta este neîntemeiat, ilegal şi pasibil anulării, or acesta în partea descriptivă conţine informaţie contradictorie cu privire la circumstanţele de fapt şi anume: pe de o parte se indică că prin „prin inacţiune, salariatul Nicolae Ghitlan, a încălcat obligaţiunile de serviciu incluse în pct.8.2., 8.26., 8.28., 8.29., 10.2., 11.4 din Fişa de post a şefului de Oficiu, pct.104, subpct.11, pct.139 din Regulamentul ANRE privind racordarea la reţelele electrice şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice nr. 168/2019 din 31.05.2019, iar pe de altă parte reflectă acţiunile active întreprinse la reprezentanţii oficiului Soroca a S.A. "RED-Nord" întreprinse în vederea exercitării exemplare a atribuţiilor de serviciu în raport cu SRL „Bravos-Conect”.

Cu referire la neexecutarea sistematică a obligaţiilor de plată din partea S.R.L. „Bravos- Conect” în baza informaţiei prezentate oficiului Central de către Oficiul Soroca au fost iniţiate acţiuni civile în instanţa de judecată, care au fost admise integral şi la moment titlurile executorii privind încasarea datoriei de 88 939,30 lei au fost prezentate executorului judecătoresc spre executare silită, ce se adevereşte prin ordonanaţele judecătoreşti emise în dosarele 2p/o-3/22 din 04 aprilie 2022 şi nr. 2 p/o-155/21 04 august 2021.

Cu referire la faptul, că procedura de constatare şi documentare nu a fost finalizată până la sfârșit cu constatarea prejudiciului cauzat şi adresarea în instanța de judecată, aceste constatări poartă un caracter declarativ şi nu îi pot fi imputate în calitate de şef de oficiu, pentru motivul că aceste acte de constatare se remiteau Oficiului central, care urma să întreprindă acțiuni de recuperare a prejudiciului cauzat, or, Oficiul Soroca nu are secție juridică specializată, aceasta făcând parte din cadrul Oficiului Central, care a fost pus la curent cu situația de fapt.

Mai indică asupra faptului că Ghitlan Nicolae este membru al organului sindical. La 15 iunie 2022 a avut loc ședința Comitetului sindical al SA„Red- Nord„ la care a fost întocmit procesul verbal nr. 27. În cadrul acestei ședințe s-a examinat prezentarea din partea conducerii întreprinderii cu privire la consultarea prealabilă a Comitetului sindical pentru concedierea membrului de sindicat şeful Oficiului raionul Soroca Domnului Nicolae Ghitlan.

Conform extrasului din procesul verbal nr. 27 din 15.06.2022 comitetul sindical a hotărât: să ia act de concediere membru de sindicat Nicolae Ghitlan potrivit art. 86 alin.1 lit.g) (încălcare repetată pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă dacă anterior a fost sancționat disciplinar din Codul Muncii. Comitetul sindical nu poate să dea opinia pentru consultarea prealabilă la prezentarea conducerii întreprinderii din motivul lipsei de

informație cu privire la sancționarea repetată a membru de sindicat şi aflarea d.Nicolae Ghitlan în concediu medical. Deşi au fost invitați reprezentanții întreprinderii de către membrii comitetului sindical pentru a participa la ședință, aceștia nu s-au prezentat şi nu au prezentat actele necesare pentru prezentarea opiniei consultative. Astfel, adresarea către organul sindical a fost una formală, pentru a crea aparența respectării legislației în domeniu, iar consultarea de fapt nu a avut loc şi o opinie consultativă de la comitetul sindical nu a fost obținută. În acest mod, la emiterea ordinului contestat nu au fost respectate prevederile imperative ale legislației muncii enumerate mai sus, fapt care demonstrează suplimentar că acesta este unul neîntemeiat şi ilegal.

La fel, în momentul emiterii ordinului ordinul nr. 554-c din 01.08.2022 cu privire la concediere Ghitlan Nicolae facea parte din componența nominală a Comisiei Situații Excepționale a r-lui Soroca în baza dispoziției nr. 63 din 12.05.2017 şi care activa în perioada stării de urgență pe teritoriul R. Moldova declarată în baza Hotărârii Parlamentului nr.41 din 24.02.2022 privind declararea stării de urgență. Sub acest aspect, luând în considerație faptul că Ghitlan Nicolae, în perioada de referință îndeplinea şi alte obligații de stat, consideră ordinul contestat emis cu încălcarea prevederilor legale.

În acest sens prin prezenta acţiune, solicită instanţei de judecată verificarea legalităţii emiterii ordinului nr.S-13 din 07.03.2022 cu privire la aplicarea sancţiunii disciplinare, emis de către directorul general al S.A.„Red-Nord„ în privinţa lui, prin care a fost aplicată sancţiunea disciplinară - mustrare.

Sancţiunea respectivă deşi de către el nu a fost contestată, la moment o consideră deasemenea una ilegală, iar scopul aplicării acestea a fost pentru a deschide calea pentru sancţionarea sa repetată cu concedierea ulterioară, deoarece perioada imediat anterioară asupra lui din partea conducerii erau făcute presiuni pentru a elibera funcţia deţinută.

Conform prevederilor art.209 alin.2 Codul muncii, sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare. Suplimentar, în calitate de temei pentru anularea ordinului nr. S-13 din 07.03.2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare servește şi faptul, că la anterior efectuării cercetării de serviciu şi emiterii ordinului, conducerea întreprinderii cunoştea cu certitudine despre problematica în relațiile cu SRL „Bravos-Conect„ fiind informată nu o singură dată de către el, erau litigii pe rolul instanțelor de judecată, se examinau materiale în cadrul Inspectoratului de poliție Soroca şi Procuraturii r-lui Soroca.

Consideră că trebuia să fie făcută o anchetă de serviciu amplă, care să cuprindă toată activitatea reclamantului pentru perioada precedentă, ca urmare să fie emis un singur ordin de sancționare.

Totodată indică că prin acțiunile comise de către angajatorul-pârât în raport cu reclamantul-salariat a avut de suportat şi suferințe morale. La stabilirea sumei

prejudiciului moral cauzat de pîrît, solicită ca instanța de judecată să ia în considerație următoarele circumstanțe: salariul îi este sursa de întreținere a familiei sale; dânsul a fost impus de situație de a se adresa în instanța de judecată pentru a-şi valorifica dreptul lezat; pârâtul a încălcat dispozițiile art.46 şi 47 din Constituție, art.1 din Protocolul nr.l CEDO, şi criteriile de mai sus, ce ţin de comportamentul pârâtului, durata încălcării dreptului la muncă, etc.

Totodată, consideră că suma rezonabilă şi reparatorie care urmează a fi încasată cu titlu de prejudiciu moral urmare a faptului că reclamantul a avut de suferit pentru faptul, că a rămas fără de un loc de muncă urmează a fi evaluată la suma de 30.000 lei.

Solicită Ghitlan Nicolae anularea ordinelor emise de SA"RED-Nord" nr.554-c din 01.08.2022 cu privire la concedierea disciplinară a salariatului în temeiul art.86 alin.(l) lit. g) din Codul muncii, nr.S-l3 din 07.03.2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, restabilirea lui în funcția de şef al oficiului raional Soroca al S.A."Red-Nord,,, încasarea salariului pentru perioada absenței forţate, încasarea prejudiciului moral în mărime de 30.000 lei şi a cheltuielilor de judecată.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca sediul central din 26.10.2023 acțiunea civilă s-a admis integral. S-a anulat ordinul nr.554-C din 01.08.2022 Cu privire la concedierea disciplinară a salariatului în temeiul art.86 alin.(1) lit.g) din Codul muncii", emis de Directorul General al SA"Red-Nord". S-a anulat ordinul nr.S-13 din 07.03.2022 Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare, emis de către Directorul General al SA"Red-Nord". S-a restabilit Ghitlan Nicolae în funcția de Șef al Oficiului raional Soroca al SA"Red-Nord", cu dispunerea încasării salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă. S-a încasat din contul SA"Red-Nord" în beneficiul lui Ghitlan Nicolae, prejudiciul moral în mărime de 30000,00 lei. S-a încasat din contul SA"Red-Nord" în beneficiul lui Ghitlan Nicolae, suma de 2000,00 lei, cu titlu de recuperare a taxei achitată pentru serviciile de asistență juridică.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Soroca sediul central din 26.10.2023 s-a încasat din contul SA"Red-Nord" în beneficiul lui Ghitlan Nicolae suma de 10000,00 lei cu titlu de recuperare a taxei achitată pentru serviciile de asistență juridică, hotărîrea în partea reintegrării în serviciu a lui Ghitlan Nicolae urmează a fi executată imediat.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Soroca sediul central din 06.11.2023 s-a dispus încasarea din contul SA"Red-Nord" în beneficiul lui Ghitlan Nicolae a unui salariu mediu pentru absența forțată de la lucru, hotărârea în partea încasării unui salariu mediu pentru absența forțată de la lucru, urmează a fi executată imediat. Totodată s-a corectat eroarea tehnică evidență din partea dispozitivă a hotărârii din 26.10.2023 la alin.1, data ordinului nr.554-C din 18.01.2022 în 01.08.2022.

Solicitarea apelantului:

La 27.10.2023 S.A.”Red-Nord” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca sediul central din 26.10.2023, solicitând casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 17.06.2024 avocatul Serghei Gavajuc în interesele lui Ghitlan Nicolae a declarat apel incident împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca sediul central din 26.10.2023, solicitând respingerea apelului SA”Red-Nord”, admiterea apelului incident, constatarea încălcării dreptului la apărare și la un proces echitabil în cadrul examinării de către Comisia disciplinară în privinţa lui Ghitlan Nicolae a abaterii disciplinare.

Argumentele părților:

În motivarea apelului SA”RED-Nord” a invocat că hotărârea urmează a fi casată în temeiul dispozițiilor art.386 alin.1 CPC, în special, instanţa de fond a încălcat la examinarea cauzei civile normele de competenţă jurisdicţional teritorială.

Subliniază că în cadrul examinării cauzei de către instanţa de fond au fost formulate două cereri de strămutare a cauzei, întrucât instanţa de fond a reţinut spre judecare pricina civilă cu încălcarea normelor de competenţă jurisdicţional-teritorială. Astfel, la determinarea competenţei teritorial-jurisdicţionale a instanţei, urmează să fie aplicate prevederile art.38 alin.(2) din Codul de procedură civilă, acţiunea împotriva unei persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanţei în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice respective şi nu dispoziţiile art.39 alin.7 CPC - acţiunile ce ţin de restabilirea în dreptul la muncă, la pensie, la locuinţă, de revendicare a bunurilor sau a valorii lor, de reparare a prejudiciu lui cauzat prin condam nare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicarea ilegală a sancţiunii administrative a arestului pot fi intentate şi în oricare dintre sediile instanţei de la domiciliul recla antului, invocate, fără ca să existe vreo justificare, de către intimat.

În susţinerea cererilor de strămutare, S.A„RED-Nord” a prezentat un extras din Registrul de Stat al persoanelor juridice, din care rezultă, în mod indubitabil, că Societatea în cauză îşi are sediul în mun.Bălţi, str.Ştefan cel Mare, 180A.

Solicitarea S.A.„RED-Nord” ce ţine de strămutarea judecării cauzei civile se întemeia nu doar pe dispoziţiile art.38 alin.(2), 43 alin.(2) lit.b) din Codul de procedură civilă al RM, ci şi pe cele consemnate în Avizul consultativ al Plenului Curţii Supreme de Justiţie a RM nr.4ac-29/13 Cu privire la modul de punere în aplicare a prevederilor art. 39 alin. (7) Cod de procedură civilă.

În plus, la cea de-a doua cerere de strămutare a cauzei, S.A. „RED-Nord” a ataşat un şir de acte judecătoreşti de dispoziţie din care rezultă că, în cazul litigiilor de muncă,

la determinarea competenţei teritorial-jurisdicţionale a instanţelor judecătoreşti se aplică prevederile art.38 alin.(2) din Codul de procedură civilă al RM, acţiunea civilă urmând a fi intentată în instanţa de judecată de la sediul întreprinderii angajatoare (pârâte).

Chiar dacă cererile de strămutare a cauzei civile purtau un caracter justificat, instanţa de fond le-a respins ca fiind neîntemeiate.

În motivarea apelului incident s-a invocat că, deşi este de acord cu cele constatate prin hotărârea Judecătoriei Soroca sediul central nr.2-2337/22 din 26.10.2023, consideră că este în drept de a depune cererea de apel incident pentru motivul, că la emiterea hotărârii contestate instanţa de fond nu s-a expus asupra unui argument prioritar al reclamantului, care a fost examinat în cadrul cercetării judecătoreşti: la aplicare sancţiunii disciplinare a fost încălcat flagrant Regulamentul Comisiei pentru examinarea cazurilor disciplinare, care este un act normativ aprobat prin Ordinul Directorului General şi Preşedintelui Comitetului Sindical fiind singurul organ competent să examineze abaterile disciplinare şi anume prevederile p.8 lit.c), 28-30, 32, 44, 50.

Contrar prevederilor enunţate în cadrul Comisiei disciplinare au fost comise încalcari flagrante a Regulamentului şi anume: a participat un membru sancţionat disciplinar (Ordinul de sancţionare disciplinara a membrului comisiei ***** este anexat la materialele dosarului), reclamantul nu a fost informat şi citat sub nici o formă despre activitatea comisiei pentru a participa la aceasta, care a examinat neîntemeiat fapta în absenta sa încălcând dreptul la apărare a acestuia; iar directorul General, deşi fiind obligat în baza Regulamentuli Comisiei Disciplinare, nu a motivat în nici un fel aplicarea altei sancţiuni disciplinare (concedierea) în calitatea de sancţiune disciplinară excepţională fată de sancţiunea de „mustrare,, propusă de Comisia Disciplinară. Toate acestea vorbesc despre faptul, că la examinarea abaterii diciplinare de către membru comisiei a fost comis un exces de zel, fiindu-i încalcat dreptul la apărare și la un proces echitabil în cadrul examinării de către Comisia disciplinară, fără a i se da posibilitatea de a se expune.

În referința la apel s-au invocat argumentele acțiunii civile și a apelului incident.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată reprezentatul apelantului SA”RED-Nord”, avocatul Boișteanu Eduard a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare după competență.

Apelantul Ghitrlan Nicolae, reprezentantul său - avocatul Gavajuc Serghei, intervenientul accesoriu Chistol Dumitru, legal citați în ședința de judecată nu s-au prezentat și n-au comunicat instanței motivele neprezenței.

Potrivit art.379 alin.2 CPC, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În consecință, instanța consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa părților neprezente.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a casa integral hotărârea primei instanțe, din considerentele ce urmează.

Articolul 386 alin.1 lit.d) Cod de procedură civilă prevede că hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Potrivit art.385 lit.d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

Articolul 388 alin.1 lit.i) Cod procedură civilă, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Obiectul juridic litigios constituie litigiu de muncă privind anularea ordinelor de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului, a prejudiciului moral.

Instanța de recurs notează că intentarea acţiunii civile - este o etapă de sine stătătoare a procesului civil, ce reprezintă prima şi o foarte importantă verigă din sistemul de acţiuni procesuale, care se înlocuiesc succesiv una pe alta şi asigură desfăşurarea procesului. Pentru a declanşa un proces civil în vederea apărării drepturilor civile încălcate sau contestate este necesar ca persoanele interesate să sesizeze instanţa de judecată competentă, acest fapt prezumând că activitatea instanţelor judecătoreşti se caracterizează prin faptul că ele nu pot începe activitatea lor decât pe baza unor cereri, înaintate de cei interesaţi în vederea apărării drepturilor încălcate sau contestate.

În conformitate cu prevederile art.166 alin.1 Cod de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată. Cererea de chemare în judecată este actul procedural scris, întocmit în conformitate cu legislaţia procesual civilă, prin care reclamantul investește instanţa de judecată cu o pretenţie civilă. Adică, cererea de chemare în judecată constituie primul dintr-o serie întreagă de acte şi forme procesuale prin intermediul căreia acţiunea civilă este pusă în mişcare şi susţinută pînă la completa ei epuizare.

Pentru a fi intentat un proces civil nu este suficient numai actul depunerii cererii de chemare în judecată în instanţa de judecată, ci este nevoie să fie soluţionată şi chestiunea cu privire la primirea cererii de chemare în judecată în conformitate cu prevederile legale. Chiar dacă persoana interesată dispune de dreptul de a declanşa un proces civil este necesară şi importantă verificarea tuturor condiţiilor de exercitare a acestui drept prevăzute de legislaţia procedurală. Judecătorul va întreprinde un şir de acţiuni procedurale în acest sens, avîndu-se în vedere faptul că de corectitudinea şi succesivitatea acestor acţiuni, în faza intentării procesului civil, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

Articolul 32 alin.1 Cod de procedură civilă stipulează că nimeni nu poate fi lipsit, fără consimţămîntul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Potrivit art.38 CPC, reclamantul poate intenta acțiunea în oricare din sediile instanței în a cărei rază teritorială se află domiciliul pîrîtului. Acțiunea împotriva unei

persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice respective.

Articolul 39 alin.7 CPC prevede că acţiunile ce ţin de restabilirea în dreptul la muncă, la pensie, la locuinţă, de revendicare a bunurilor sau a valorii lor, de reparare a prejudiciului cauzat prin condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicarea ilegală a sancţiunii administrative a arestului pot fi intentate şi în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

La acest capitol Plenul Curţii Supreme de Justiţie în Avizul consultativ din 30 septembrie 2013 cu privire la modul de punere în aplicare a prevederilor art.39 alin.(7) Cod de procedură civilă în dosarul nr.4ac-29/13 la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ÎS „Poşta Moldovei" privind anularea ordinului de sancţiune disciplinară şi concediere, restabilirea în funcţie şi încasarea prejudiciului material şi moral a remarcat că din punct de vedere legislativ, prevederea legală a art.39 alin.7 CPC stabileşte clar că acţiunile pot fi intentate în instanţa de la domiciliu reclamantului în cazul revendicărilor dreptului la muncă lezat în urma condamnării ilegale, tragerii ilegale la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicarea ilegală a sancţiunii administrative a arestului.

Prin urmare, prevederile art.39 alin.(7) CPC pot fi aplicate numai în cazul unor categorii speciale de subiecţi, care au fost nominalizaţi mai sus.

Prevederile art.39 alin.(7) CPC sunt în concordanţă şi cu art.14 alin.(1)din Legea nr.1545/25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti.

În concluzie, s-a notat că în cazul litigiilor de muncă urmează a fi aplicate regulile generale stabilite de codul de procedură civilă – acţiunea împotriva unei organizaţii se intentează în instanţa de la sediul ei sau al organului ei de administraţie, iar norma art.39 alin.(7)CPC nu poate fi aplicată tuturor litigiilor de muncă, ci numai în cazul revendicărilor dreptului la muncă lezat în urma condamnării ilegale, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicarea ilegală a sancţiunii administrative a arestului.

În speță, potrivit extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, pârâtul SA"RED-Nord" are sediul înregistrat în mun.Bălți strada Ștefan cel Mare ,180a, prin urmare, competența la examinarea cauzei aparține Judecătoriei Bălți.

Potrivit art.170 alin.1 lit.b) CPC, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă: instanţa nu este competentă să judece cauza.

La determinarea competenţei, judecătorul se va conduce de prevederile art.33, 33[1], 35, 37[1], 38, 39, 40 CPC, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult ca atât, în prima instanță, după acceptarea pe rol a cererii de chemare în judecată, pârâtul SA"RED-Nord" a înaintat 2 cereri de strămutare a cauzei civile, invocând lipsa de competență, însă acestea au fost eronat respinse de instanță ca neîntemeiate.

Articolul 43 alin.2 lit.b) CPC statuiază că instanţa strămută cauza la o altă instanţă dacă: cauza a fost reţinută spre judecare cu încălcarea normelor de competenţă jurisdicţională.

Având în vedere că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea normelor de drept procedural, cauza fiind examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale de către Judecătoria Soroca sediul central, faptul dat condiţionează casarea integrală a hotărârii, deoarece omisiunea nu poate fi corectată de către instanța de apel, în consecinţă, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de SA"RED-Nord" și apelul incident declarat de Ghitlan Nicolae, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Soroca sediul central din 26.10.2023 și a hotărârilor suplimentare din 26.10.2023 și din 06.11.023, cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței competente - Judecătoriei Bălți.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.d) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți, -

decide:

Admite apelul declarat de SA"RED-Nord" și apelul incident declarat de Ghitlan Nicolae.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Soroca sediul central din 26.10.2023 și ahotărârilor suplimentare din 26.10.2023 și din 06.11.023, pronunțate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ghitlan Nicolae către S.A."Red-Nord", intervenient accesoriu Chistol Dumitru privind anularea ordinelor de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, cu remiterea cauzei spre judecare instanței competente - Judecătoriei Bălți.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**